

vil blive Skolen for det individuelle, og det trænger et lille Folk til. I et lille Folk som vort ere de nivellerende Magter meget stærkere end i de store Folk, vi risikere let at blive skaarne over en Læst alle sammen. Et lille Folks Aandsstyrke hænger nøje sammen med, at der ogsaa i det lille Folks Skoleverden er Plads for det stærkt udprægede, det stærkt ejendommelige. Jeg benytter Lejligheden til at fremsætte disse Ting, fordi jeg er meget glad over at kunne gøre det i det væsentlige paa hele Udvalgets Vegne, da hele Udvalget er med til at stille disse Ændringsforslag.

Hermed har jeg gennemgaaet Udvalgets Ændringsforslag og skal nu ganske kort omtale 3 Ændringsforslag, som ere stillede af tre Mindretal, som jeg selv tilhører. Det første af dem er Ændringsforslag Nr. 11. Dette Ændringsforslag gaar med faa Ord ud paa at indskrænke Timetallet i Forskolens Klasser, og hvor der ingen Forskole er, i de nederste Klasser i Hovedskolen, saaledes, at man lægger de saakaldte Særfag, Sløjd, Haandgerning og Gymnastik ind under de 18 Timer. 18 Timer om Ugen er jo lovbefalet Undervisningstid paa Landet. Naar man lægger Særfagene udenfor, faa Smaabørnene efter min og mange andres Mening vel mange Skoletimer, de faa for megen Stillesiddende paa Skolebænken. Pigerne skulle sidde ved Haandgerning i den klumre Luft, og Lærerinderne, som tidt undervise i 2—3 Skoler i Haandgerning, faa deres Timetal op til 40 Timer og derover, og nu skulle de have Gymnastik med i Smaaskolen, det have de ikke haft før. Efter indhentede Oplysninger og Erfaringer ere Forskolelærerinderne mange Steder trykkede af dette store Timeantal. Jeg omtalte ved første Behandling og skal derfor kun nævne det her, at det vilde være et Gode, om man baade for Lærerindens og for Børnenes Skyld kunde lægge disse Særfag ind under de 18 Timer. Der trænges til Friskhed og Kvikhed i Undervisningen, særlig for Smaabørn, det vilde ikke være heldigt, om Lærerinderne i en Alder af 30 Aar eller noget derover vare nervøse og pirrelige og dermed daarlige i deres Gerning, men jeg indrømmer, at de Tal, jeg har indsamlet, ikke ere officielle, saa fuld Beviskraft have de ikke. De ere imidlertid saa gode, som jeg kunde skaffe dem ad privat Vej.

Den næste Mindretalsændring, som jeg skal omtale, er Nr. 18. Den vedrører et

Forhold, som har været meget stærkt omtalt, navnlig i Lærerkredse, og som har hidset en Del Sind op, og som vist nok ogsaa ret pinligt har berørt Administrationen. Det er Timelærernes Anciennetsberegning. Skoleloven udtrykker sig ikke bestemt om, hvorvidt Lærere, der ere blevne fast ansatte, og som tidligere have været Timelærere paa forskellige Steder, kunne medtage deres Tjenestetid som Timelærere ved Beregningen af deres Tjenestealder. Jeg siger, at Skoleloven udtrykker det ikke helt tydeligt, men Lærerne have ment, at de kunne medregne denne Tid. De have maaske flyttet omkring fra By til By, og de have da ikke kunnet faa deres Timelærertid regnet med, Ministeriet har nægtet det. Nu have Lærerne anlagt Sag for at hævde deres formentlige Ret. De have vundet Sagen ved Overretten, og den verserer nu for Højesteret. Forslaget, som Regeringen har forelagt, indeholder den Bestemmelse, at for Fremtiden skal det udtrykkes klart og tydeligt, at Lærernes Timelærervirksomhed kun kan medregnes ved Beregningen af Ancienneteten, hvis de have opnaaet fast Ansættelse i samme Kommune, hvori de have virket som Timelærere, og Mindretallet er gaaet med til at føje Ministeren i dette Ønske. Men saa har Mindretallet sagt: De Lærere, som i den uklare Periode have virket som Timelærere, og som muligvis, naar Højesteretsdommen falder i deres Favør, faa denne Tid medregnet, skulle ikke ved Lovgivningsmagtens Indskriden kunne miste denne Ret. Denne lille Gruppe af Lærere bør beholde den Ret, de muligvis faa tilkendt ved Højesterets Afgørelse. Det er et Mæglingforslag med en meget moderat Tendens. I Princippet slutte vi os til Ministeren, men vi forbeholde os at sikre de paagældende den Rettighed, de muligvis have.

Det tredje Ændringsforslag af denne Art er Nr. 21. Dette Forhold omtalte jeg ogsaa ret udførligt ved første Behandling, og jeg skal ikke komme vidtløftig ind paa det nu, det vilde jo være urimeligt. Ændringsforslaget gaar ud paa at give Lærere, der, før de blive fast ansatte ved Folkeskolen, have virket ved private Skoler, som ere statsunderstøttede, en delvis Medregning af deres Tjenesteaar der, indtil 5 Aar. Jeg kan henvise til mine Udtalelser fra den Gang. De gik ud paa, at det vilde gavne de unge Læreres Udvikling betydeligt, om de havde nogle Vandreaar, hvori de kunde virke ved forskellige Skoler, modtage nye Indtryk,